

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 24.

V Ptuj v nedeljo dne 11. junija 1911.

XII. letnik.

Volilci! Kmetje, delavci in obrtniki!

Še par dni in poklicani bode te volišče, da si zopet izberete svojega zastopnika. Dne 13. junij bode zopet odločil, kdo nas bode prvohodna leta na cesarskem Dunaju zastopal. Resni in velepomembni je ta odločilni trenutek.

Volilci!
Mi ne prihajamo med Vas s kakšno politično hujskarijo. Vsa dosedanja politika v naših pokrajinah je bila za ljudstvo le pesek v oči in sleparija. Naši poslanci so metali s praznimi objabami okoli sebe, dajali so ljudstvu kamenje namesto kruha. Delalo se je "nisoko politiko", ali pri temu je bilo vedno vedno kmetov od domače grude pregnanih, vedno vedno bila obrtniška beda in vedno slabše zade delavstva. Vsi stanovi so bili v državni zbornici zastopani, edino delavci, obrtniki in kmetje so bili od vseh pozabljeni... Zato pa je skrajni čas, da se odpravimo!

Kaj so nam klerikalni poslanci domu prišli?

Ničesar!! Delali so za-se in za druge stvarne, delali politiko, — ljudstvu pa so nalagali vedno nove davke, večja bremena.

Doma so nam klerikalci ustanovljali "popale konzume" in bankerotne "posojilnice", v občinah in okrajih so zvišavali dajatve, — na Dunaju pa so kovali postavne proti ljudstvu!

Volilci! Prvi naš klic mora torej biti: **Proč z dosedanjimi prvaškimi poslanci!**

Kmetje, delavci in obrtniki! Mi stojimo na našem starem programu. In prva ter glavna točka tega programa je:

Skupno gospodarsko delo nemškega in slovenskega ljudstva!

Narodnostna hujskarija nas ne bode iz bede rešila! Hujskači nam ne bodejo pomagali! Pomagati si zamoremo le sami, ako si izvolimo pravega poslanca. Zato Vam, cenjeni volilci, priporočamo sledeče kandidate:

I. Za volilni okraj **Maribor (levi breg)-Sv. Lenart, Zgornja Radgona in Ljutomer**

Franc Girstmayr

veleposestnik Leitersberg.

II. Za volilni okraj **Maribor (desni breg)-Slov. Bistrica-Konjice:**

Ludvik Kresnik

posestnik Črešnjevce.

III. Za volilni okraj **Ptuj-Ormož:**

Jožef Ornič

okrajni načelnik Ptuj.

Volilci! Naše kandidate ni treba hvalliti, ker jih vsakdo pozna. Može se, ki poznajo trpljenje ljudstva, ki so neodvisni na vse strani, ki hočejo le gospodarsko delati in ljudstvo zastopati. Ne kar bo komandiral kakšni

politični hujskač, temveč kar ljudstvo potrebuje, bodejo zastopali.

Kmetje! Vi ste steber državi in brez vas ni življenja! Kmetске zahteve se morajo v vsakem oziru uveljaviti!

Obrtniki! Naši kandidati stojijo na Vašem programu! Država ne sme več srednje stanove zanemarjati!

Delavci! Dosedanji poslanci so se norčevali iz Vaših opravičenih zahtev — izvolimo si druge!

Vsi za enega, eden za vse!

Prvaški poslanci so v zbornici dovolili milijone novih davkov. Oni so proti volji samega našega cesarja razbili deželni in državni zbor. Oni hočejo tudi Avstrijo v današnji obliki razbiti in nas s Srbi ter Hrvati združiti! Oni nas hočejo v gospodarskem oziru odvisne napraviti. Viničarji in delavci! Prvaški poslanci se nikdar za Vas niso brigali! Niti kosa kruha Vam niso privoščili! Vas in kmete ter obrtnike so hoteli le politično podjarmiti! Zdjaj se Vam pa zopet prilizujejo in Vas hvalijo in na svoje limanice vabijo.

Ne poslušajmo hujskačev in priborimo si sami svoje pravice.

Zmaga mora biti naša!

Kdor ima srce za ljudstvo, kdor zna misliti, kdor je za gospodarsko delo, kdor ljubi ljudstvo, kdor je prijatelj države in cesarja, kdor hoče boljše bodočnost, ta bode

dne 13. junija

naše kandidate volil.

Prvaško gospodarstvo pred sodnijo.

Čas volitev je zdaj in ravno v tem času imajo slovenski prvaki usta polna od ljubezni do slovenskega ljudstva. Ravno v tem času pa je pričela tudi pred porotnim sodiščem v Ljubljani tožba zoper znano „Glavno posojilnico“, ki je toliko nesreče nad tisočere Slovencev spravila. Lahko rečemo, da stojijo vsi tisti prvaki pred sodnijo, kateri izrabljajo tudi gospodarske zavode v politične namene. Ta tožba je tako velikanski dokaz brezvestnosti prvaških voditeljev, zločinstva teh „voditeljev naroda“, da jo je treba natanko popisati. V svarilo lahko vernim ljudem hočemo to lumparijo narodnjakov odkriti! Poročali bomo torej natanko o tej tožbi.

Kdo je tožen?

Toženih je 5 članov predstojništva in dva uradnika „glavne posojilnice“ ter znani zloglasni revizor celjske „Zadružne zveze“ Jošt zaradi krive; bivši načelnik „Glavne posojilnice“ dr. Hudnik in uradnika te posojilnice Rogel ter Knific

so poleg tega zaradi goljufije in poneverjenja toženi.

Obtožnica

obsega 32 strani in je v nje m. dr. tudi sledeče zanimivosti citati:

Lepa prvaška bilanca.

Knjige „Glavne posojilnice“ izkazujejo 10.957 K preostanka. Strokovnjaki pa pravijo, da je nepokritega primanjkljaja za 2.266.000 K. Pasive znašajo čez 4 milijone 200.000 K. Načelnik dr. Hudnik sam je več kot 1 1/2 milijona kron posojilnici dolžan. Nadalje je dolžan prvaški trgovec Karel Meglič 377.000 K (od katerih je 300.000 K nepokritih); firma Lavrenčič & Domicelj je dolžna 165.000 kron in nima niti krajcarja za poplačilo tega dolga. Tomaž Pavšar je dolžan 1 milijon, ki je le deloma z vodnimi pravicami krit. V splošnem znaša nepokriti primanjkljaj več kot dva milijona kron. Ta primanjkljaj bodejo morali člani posojilnice iz svojega placati. Bržkone bodejo tudi vložniki del svojih krvavo prihranjenih krajcarjev izgubili. To je prvaško gospodarstvo!

Vzroki poloma.

Da je tako velikanski polom, krivo je v prvi vrsti nezaslišano brezvestno gospodarstvo načelnika posojilnice dr. Hudnika in tajnika Rogel. Ta dva prvaka bila sta v „Glavni“ neomejena gospodarja. Delala sta proti vsem gospodarskim nazorom in izdajala brez vsacega varstva velikanske svote denarja. Načelnik dr. Hudnik si je zlasti za nakup graščine Thal blazne svote „izposodil.“ Tudi ostali člani predstojništva so bili brezvestni in labkomiselni in so zaradi tega sokrivi. Račune in bilance se je slepo podpisavalo in dovolilo in nikdo ni nadzoraval Hudnika in Rogla. Ali ta dva prvaka sta postala tudi sleparja in pomagal jima je pri temu revizor „Zadružne zveze“ v Celju Jošt.

Od l. 1905 pasivni.

„Glavna posojilnica“ bila je že l. 1905 pasivna. Leta 1899 sta jo ustanovila prvaka dr. Hudnik in Vršič. Že isto leto je bilo za 31000 K primanjkljaja. Da se ta primanjkljaj prikrije, prevzel je Hudnik s članom predstojništva Putrihom ta dolg. Ta dolg znašal je še l. 1910 4000 K. Hudnik ni dolg nikdar nazaj plačal, temveč je pustil le vedno svojo renumeracijo v znesku letnih 600 K odračunati.

Nakup graščine Thal.

Namesto da bi dr. Hudnik že leta 1905 konkurz napovedal, pričel je še večje špekulacije. Takrat bil je neki A. Lavrenčič posojilnici že 124.000 K dolžan, ki so bili izgubljeni. Ta dolžnik, dr. Hudnik in neki Mavec pa so napravili konzorcij; kupili so potem graščino Thal pri Gradcu za več kot 1 milijon 60000 K. Dr. Hudnik je vzel iz posojilnice ednostavno 160.000 K, ki jih je dal kot nplaček. Za oskrbnika graščine so nastavili Lavrenčiča, ki je dobival zato 2000 K mesečne plače. Pričeli so zidati, kakor tepci. Ena žaga n. pr. bi zado-

stovala; ali napravili so dve žagi, ki sta koštali 130.000 K. Les se ni pravilno rezal, se ni mogel prodati in je segnil. Do konca l. 1905 izplačevala je posojilnica za to graščino 467.000 K; dobila ni nič nazaj in ta svota tudi ni bila zemljiškoknjižno zavarovana.

Švindlerije.

Da bi vse te napake v javnosti prikril, pričel je Hudnik slepariti in mu je pri temu posojilnični uradnik Rogel radovoljno pomagal.

Prvaški „revizor“.

Ko je Hudniku slaba predla, obrnil se je na direktorja celjske „Zadružne zveze“ Franca Jošt. Ta nepošteni prvak bil je v „Zadružni zvezi“ vsegamogčen. Nikdo mu ni na prste gledal. V predstojništvu „Zveze“ je sam sedel, nadalje še gorški Vošnjak in dr. Vrečko iz Celja. Predstojniki l. 1910 sploh vedeli niso, daje „Glavna posojilnica“ tej „Zadružni zvezi“ čez 300.000 K dolžna. „Revizor“ Jošt je imel 7200 K letne plače. Pustil si je še visoke provizije izplačati in je dr. Hudniku potem denarna sredstva priskrbel. Kot revizor imel je namreč na posojilnico veliki vpliv. Zanimiva sta v tem oziru pisma, ki sta si jih pošiljala Hudnik in Jošt. Joštove provizije so znašale velikanske svote; denar se je pošiljal na naslov Joštove žene. Jošt je tudi Hudniku obljuboval, da bode še druge posojilnice v „zvezo“ spravil. Kot revizor je torej Jošt posojilnice naravnost zapeljal, Hudnik pa jim je potem kase izpraznil. „Glavna posojilnica“, pri kateri so prvaki žrli in žrli, prišla je v vedno večje dolgove. Jošt je zapeljal celo vrsto posojilnic, da so dali „Glavni“ denar. Prve sta bili posojilnici v Zagorju in Dobrivesi. Jošt je v Zagorje pisal, da je za posojilnico vedno dobro, ako ugodni želji revizorja (!). Na ta način je denarje posojilnic h „Glavni“ spravil . . .

Novo sleparije.

L. 1907 narastel je dolg dr. Hudnika in tovarišev na 1.151.000 K in tudi dolgovi Pavšlarja, Megliča in Turka so postali vedno večji. Zdaj so pričeli z novimi sleparijami. Izdali so okrožnico, v kateri so obljubovali posojilnicam višje obresti. Tako sta se dali zlasti posojilnici v Zgornji Radgoni in v Tržiču zapeljati. Tudi posojilnica v Žalcu je imela

pri „Glavni“ vloge in ima še danes 62.000 K za zahtevati. Ravnotako sta se dali posojilnici v Braslovčah in na Vrankem opehariti; prva ima 44.000 K, druga pa celo 102.000 K zahtevati. Nadalje je posojilnica v Laufenau svoj denar, ki ga je imela pri posojilnici v Konjicah, dvignila in ga dala „Glavni“; zdaj ima še 10.000 K zahtevati. Istotako se je go-dilo s posojilnico v Vojniku. Posojilnica v Neuhausu na Koroškem je bila tako neumna, da je par mesecev pred polomom „Glavni“ 9000 K izročila; posojilnica v Dornegu pa 10.000 K. Tudi posojilnica v Dolu pri Hrastniku se je dala oslepariti. Neposredno pred polomom je vrgla še posojilnica v Kranju „Glavni“ 20.000 K v žrelo. Modrijan prvaški advokat dr. Brumen v Ptujju poslal je 19. decembra 1910 dve knjižici „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani za 11.486 K, da se denar dvigne in v „Glavni“ naloži. „Glavna“ je imela takrat že plačila ustavljena; ali vkljub temu sta Rogel in Hudnik denar vzela in dr. Brumenu knjižico „Glavne“ poslala, ki seveda niti počenega groša ni vredna.

Za svoj žep

so pa gospodje le skrbeli. Vkljub temu obupanemu položaju so namreč 6% dividendne za lastnike deležev plačali. Tako so Hudnik, Pavšlar in Predovič še vedno profitirali.

Vbogi delavci!

Za to švindlersko posojilnico se je delalo v slov. časopisih velikansko reklamo, katere se je tudi v Ameriki znani Sakser udeležil. Ta narodnjak je krvave krajcarje američanskih rударjev zbiral in „Glavni“ pošiljal; Sakser se je mastil, knapi pa izgubijo brčkone svoj denar.

Kdo je dolžan?

11 velikih narodnjakov je vzelo iz „Glavne posojilnice“ več kot 3 milijone kron; med temi so zlasti Hudnik, Meglič, Predovič in Turk, sami stebri Hribarjevega narodnjaštva.

Ponarejene bilance.

Tako je ta posojilnica koristila le dr. Hudniku in njegovim prijateljem. Že l. 1903 niso bile bilance pravilne. Pozneje so pa narodnjaki bilance naravnost ponaredili. Bila je to navadna sleparija! Jošt je na neverjetno zviti način ljudem pesek v oči trosil. Imel je dva

konta, enega za poštene ljudi, drugega pa sleparje! Celjski Rebek vè v tem oziru stvari poročati . . .

Gene akcije.

Ta narodni revizor svoje sleparije ni s v bedi. S prisleparjenim denarjem kupil namreč akcije prvaške pivovarne Žalec-Lasnik. Obtožba označi potem še celo vrsto sleparij, ki so jih zakrivil dr. Hudnik, Jošt in Rogel. Prič je 106 in bode razpore več dni trajala. Poročali bomo o nje natan (Naprej pride!)

Volilec, pozor!

Kmetijski kandidat L. Kresnik priredi

v nedeljo, 11. junija 1911

sledeče

volilne shode

- ob 8. uri zutraj v Peklu v hotèlu Mahor pri Poličanah;
 - ob 3. uri podoldne v Cvetkovcih pri Mariboru v gostilni „Sell“;
 - ob 7. uri zvečer na Teznu pri Mariboru.
- Pridite vsi!

Nič ni boljšega

za hitro prireditev jako okusne goveje juhe kot

MAGGI JEVE

kocke za govejo juho

à 5 vinarjev.

MAGGI'jeve kocke za govejo juho so čista, najboljša goveja juha, v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in dišave.

Prave samo z imenom MAGGI in z varstveno znamko zvezdo s križcem.

391

0 denarju.

Kovinski denar se kakor znano, prav hitro obrabi. Zato se v vseh državah zlasti vrednejše čez nekaj let iz prometa potegne in zopet razstopi ter za novi denar porabi. Zlasti se to na Angleškem dela. Naša slika kaže taki prizor v Londonu. V velikanskih posodah se denar raztopi; na malih vozčkih pripeljejo obrabljeni denar. Slika bode naše čitatelje gotovo zanimala.

Einsmelzen alter Münzen in der englischen Münze

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

naročil? Ako ne, stori to takoj!

„Štajerca“

Ali si se že na

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Volilni boj.

Zaupniki pozor!

Vedno bližje prihajajo volitve. V števajte dejstvo, da je treba z vsi močmi delati! Držite se zlasti sleden navodil:

1. Agitiraj od volilca do volilca naše kandidate!
2. Pomisli naprej, da moraš 13. junija (torek dan sv. Antona) voliti in glej, da bodejo tudi tvoji mišljeniki ta dan za volitev prosti.
3. Na volišče vzemi seboj legamacijo in volilni listek, kar dobiš od občine. Ako tega še zadnji dan priložitve nimaš, pojdi takoj na občino in zahtevaj to.
4. Pri volitvi oddaj le volilni listek, na katerega si natanko ime, in domovje našega kandidata napisano. Legitimacijo pa shrani, ker se jo bodeš pri ožji volitvi rabilo.

Vsako naj gre pogumno voliti.